

[A. Svensson.]

overtager en betydelig større Del af Omkostningerne ved de tyske offentlige Skoler end hidtil. Denne Bestemmelse er meget haardt tiltrængt i mange Kommuner med dobbelt Skolevæsen, og jeg hilser derfor med Glæde den nye Affattelse.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det sønderjydske Skolelovforslag til velvillig Behandling.

A. M. Hansen: Lovforslaget, som det nu foreligger, efter at det i Løbet af tre hele Rigsdagssamlinger har været behandlet i begge Rigsdagens Ting, er jo et Kompromis, hvad der ogsaa paa visse Punkter præger det stærkt. Jeg skal ikke som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen gøre Forsøg paa at klare, hvem der har maattet give efter, og hvem der er gaaet af med Sejren i de mange og lange Forhandlinger, der er ført om dette Forslag. Naar man sad og hørte paa det ærede Medlem, fik man næsten det Indtryk, at det var for ham Sejr alt sammen. Man kom til at tænke paa den lille Person fra Anekdoten, der siger: Saa I, hvor jeg stod mig! — og da man skulde se, hvor han befandt sig, laa han under Bordet.

Jeg skal villigt indrømme, at der er enkelte Punkter i dette Forslag, som jeg ikke er særlig glad ved, og der er da navnlig det ene Punkt, som man uden Overdrivelse kan sige, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen brugte mere end Halvdelen af sin Tale til at behandle, Bestemmelsen i § 12, der siger, at Sognepræsten fører Tilsyn med Religionsundervisningen. Man omtaler denne Bestemmelse som en Garanti for, at Forbindelsen mellem Kirke og Skole bevares. Der er brugt et Væld af Ord. Men hvad hjælper det alt sammen? De mange Ord kan dog ikke bortforklare den Kendsgerning, at der i denne Bestemmelse ikke er nogen Garanti. Det kan der ikke blive og skal der heller ikke være. Det eneste Sted, hvor Ansvarret maa ligge, er hos de skolesøgende Børns Forældre. Derfor kan jeg ikke give Venstres ærede Ordfører i Landstinget, Hr. Stegger Nielsen, Ret, naar han i sin Tale derovre karakteriserer Bestemmelsen i § 12 som Opfyldelsen af et berettiget Krav fra Kirkens Side. Det ærede Medlem

udtalte — det kan læses i Landstingstidende Sp. 1821, og jeg beder om Formandens Tilladelse til dette og et andet kort Citat —:

„Folkeskolens Elever er saa godt som altid Børn, der er døbt med den kristne Kirkes Daab; det er og maa derfor være denne Kirkes berettigede Krav — det er ogsaa det, der gentagne Gange er fremført fra den Side — at kende den Kristendomsundervisning, som Skolen giver disse døbte Børn. Dette sikres efter Flertallets Indstilling gennem § 12 i det nye Forslag: Sognepræsten fører Tilsyn med Religionsundervisningen i Pastoratets Skoler.“

Det ærede Medlem, som har udtalt dette, og det ærede Medlem fra Venstres Side, som har udtalt sig tilsvarende i dette høje Ting i Dag, maa jo give mig Ret i, at hvis Præsten var en saadan Garanti, vilde det være ganske uforsvarligt for de ærede Medlemmer at gaa med til en Ordning, som udelukker denne Garanti baade i København og i Sønderjylland. Der er i højeste Grad en Inkonsekvens i det Standpunkt. De ærede Medlemmer fra Venstres Side, som gerne for mig maa have Æren for denne Bestemmelse i § 12, viser jo ogsaa selv, hvor inkonsekvente de er, for baade det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen i dette Ting og hans Meningsfælle Ordføreren for Venstre i det andet høje Ting siger jo netop, naar de kommer til den københavnske Skoleordning, naar de skal trøste Vælgerne — eller jeg ved ikke, hvem det er, de vil trøste, men hvor de skal berolige Gemytterne —, at i København maa de haabe, at Garantien ligger hos de skolesøgende Børns Forældre. Landstingsmand Stegger Nielsen udtalte saaledes — Sp. 1827 —, efter at han har beklaget, at man ikke kunde faa det gejstlige Tilsyn med Religionsundervisningen i København:

„Men vi er kommet til det Resultat, at den bedste Betryggelse paa dette Omraade i Hovedstaden vil ligge i at skabe det nye, som bestaar i, at Forældrene ved den enkelte Skole faar en øget Indflydelse paa Skolens Forhold, ogsaa en øget Indflydelse paa Sammensætningen af Københavns Skoledirektion.“
Ja, dèr søger man Garantien paa den Maade, at man haaber, at Forældrene i København gennem Nedsættelse af Forældreraad vil kunne gøre det kristelige Element gældende